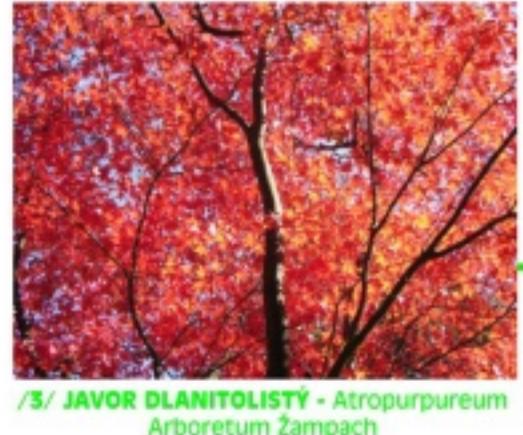

ARBORETUM ŽAMPACH

OKRASNÉ JAVORY (ACER)

Čeleď: Javorovité (Aceraceae)
Rád: Mýdelníkotvaré (Sapindales)

Z velmi obsáhlého rodu javorů (Acer) jsou v arboretu zastoupeny rovněž zajímavé okrasné kultivary těchto dřevin. Jedná se většinou o pomalu rostoucí, středně velké nebo keřovité stromy či keře, ozdobné zejména zbarvením a tvarem listů.

Hlavní skupina javorů je původem v Japonsku, střední Číně a Koreji. Mezi nejkrásnější patří kultivar **javoru japonského** - *Acer japonicum 'Aureum'* /1/. Tento se vyznačuje zlatozloutými, okrouhlými, dvakrát pilovitými listy, složenými ze 7 - 11 laloků. Velmi podobným kultivarem je **javor shirasawanský** - *Acer shirasawanum 'Aureum'* /2/. Javor **dlanitolistý** - *Acer palmatum 'Atropurpureum'* /3/ je velmi pomalu rostoucí, s celoročně krásně červeně zbarvenými listy, někdy až k bázi rozeklanými v 5-9 laloků. Rostliny velké 3 - 4 m jsou v našich podmírkách cennými exempláři. V arboretu naleznete krásný stromek převyšující 4 m, jehož stáří je odhadováno na 80 let.

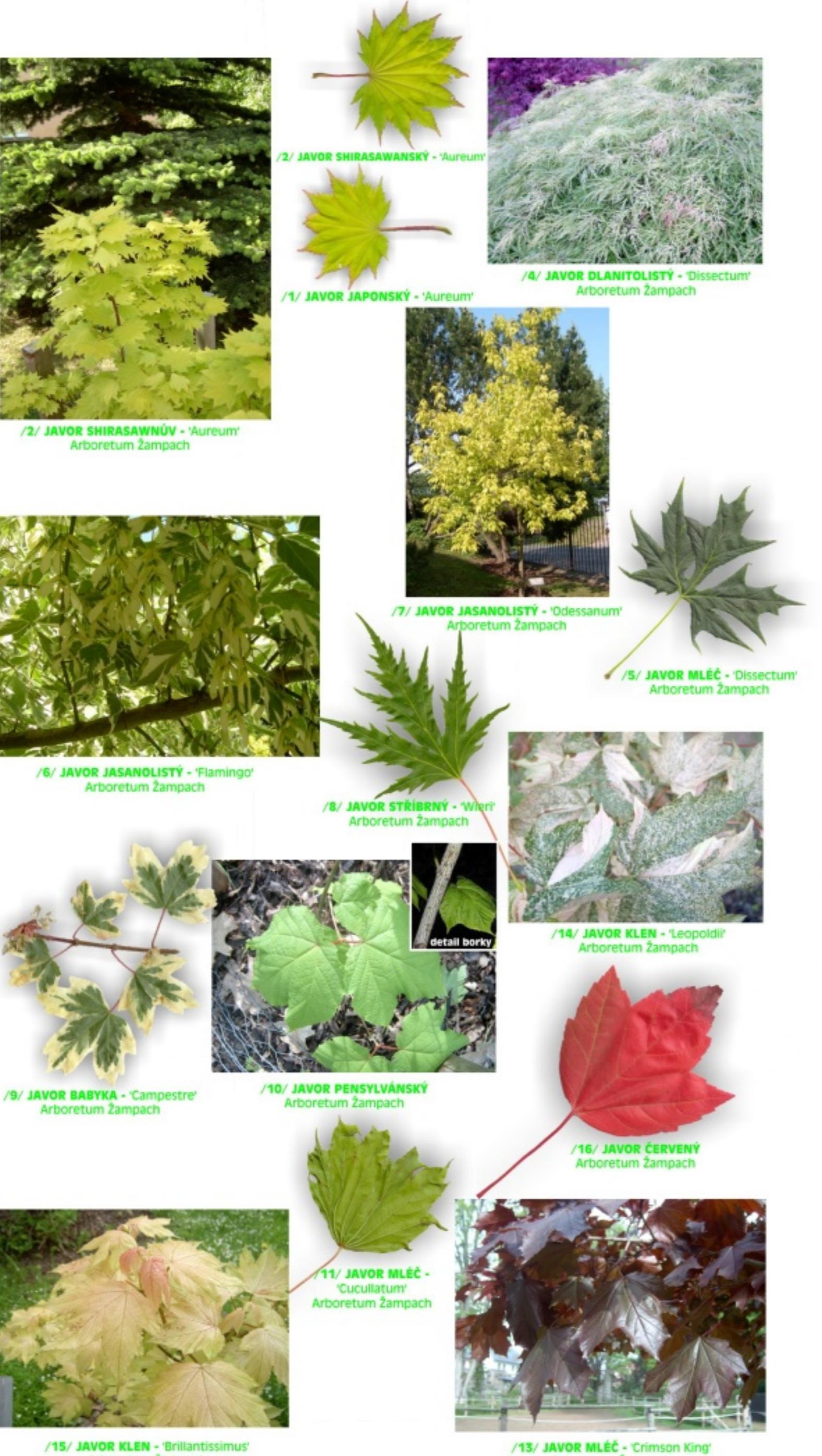
A. palmatum 'Dissectum' /4/ je ještě pomaleji rostoucí zakrslý kultivar s listy peňenoklanými, jemně až k bázi dělenými. Vyšlechtěn byl již v r. 1784. Vzácne lze spatřit exempláře vysoké 1,5 m. V našem arboretu naleznete skupinu těchto nevšedních stromků před skleníkem. Své uplatnění nalézá tento kultivar též v kultuře bonsai.

Zvláštním laločnatým tvarem listu nás zaujme také kultivar vyšlechtěný z domácího **javoru mléče** (*Acer platanoides*), a to - '*Dissectum*' /5/. Krásné jsou pestrolisté odrůdy poměrně často vysazovaného **javoru jasanolistého** (*Acer negundo*), např. '**Flamingo**' /6/ (bílé panašované listy zpočátku s narůžovělým odstínem a '*Odessanum*' /7/ (s listem zlatě až bronzově žlutým).

Dominantou zámeckého nádvoří je již vzrostlý exemplář okrasného kultivaru **javoru stříbrného** - *Acer saccharinum 'Wieri'* /8/, jehož ozdobou jsou hlouběji vykrajané listy a delší převysačící větve, často je řazen mezi nejkrásnější stříhanolisté odrůdy javoru.

Ozdobná pestrolistá odrůda byla vyšlechtěna také z našeho domácího **javoru babyky** - *Acer campestre 'Albovariegatum'* /9/.

Javor pensylvánský (*Acer pensylvanicum*) /10/, původem z východu Severní Ameriky je ozdobný nejen svým zvláštním mělce tří až pětilaločnatým listem, krásný zejména v době rašení, ale i podélne šedobíle pruhovanou borkou kmene. Tato výrazná kresba však vyniká až na starších stromcích, které jen velmi pomalu dorůstají výšky cca 7 - 9 m.

POZNÁVACÍ
OKRUH

2a

Ojedinělý, z botanického hlediska spíše zajímavý, tvar listu má další odrůdu **javoru mléče** - *Acer platanoides 'Cucullatum'* (zvaný "drápolistá") /11/. Listy mají tvar vějíře s drápotitými laloky, které jim dívají poněkud zvláštní až deformovaný vzhled. V arboretu roste také jeden již dospělý strom tohoto zvláštního kultivaru. Naopak vysoko dekorativním dojmem působí **A. platanoides 'Drummondii'** /12/, jehož listy jsou nápadné z počátku žlutým a později bílým širokým lemováním při okrajích a **A. platanoides 'Crimson King'** /13/ s listem temně červeným, a to od vyrašení až do opadu.

Také **javor klen** (*Acer pseudoplatanus*) má své okrasné kultivary, z nichž je možné si v arboretu prohlédnout např. **A. pseudoplatanus 'Leopoldii'** /14/ (v arboretu rovněž jako statný strom) se zajímavě panašovanými listy (na listech jsou náhodně rozmištěny skvrny různé velikosti, tvaru a množství, takže vypadají jako by byly postříkány bílou a nebo žlutavou barvou) a **A. pseudoplatanus 'Brilliantissimum'** /15/, který je menšího vzrůstu s listy z počátku růžově a bíle zbarvenými.

Ze severoamerických javorů nás zaujme též **javor červený** (*Acer rubrum*) /16/. V březnu, před vyrašením listů, se objevují jeho červeně zbarvené květy. Mimořádně krásný je pak tento strom na podzim, kdy se jeho drobné 3 - 5 laločnaté listy nádherně šarlatově červeně vybarvují. List tohoto druhu javoru je na kanadském státním znaku.

Neobvyklým druhem javoru je **javor habrolistý** (*Acer carpinifolium*) /17/, jehož listy silně připomínají listy habrů. Pokud bychom chtěli tento stromek spatřit ve volné přírodě, je třeba procházet opadavými lesy poblíž horských potoků Japonska.

V našem arboretu naleznete mnoho dalších druhů javorů, které pomalu dorůstají v zajímavé exempláře.

/17/ JAVOR HABROLISTÝ
Arboretum Žampach

Rejstřík stanovišť poznávacího okruhu
dle českých názvů

botanický rod	vládecko název rodu	čís. stanoviště
AMBROŃ	LIQUIDAMBAR	14
ARALIE	ARALIA	10
BĚLAS	CHIONANTHUS	14
BLAHOCET	ARAUCARIA	9
BOROVICE	PINUS	6
BOROVICE	PINUS	12
BŘESTOVEC	CELTIS	11
BŘÍZA	BETULA	7
BŘÍZA	BETULA	13
BUK	FAGUS	14
CEDR	CEDRUS	8
CESMINA	ILEX	9
CYPŘÍSOVITÉ	CUPRESSACEAE	2
DAVIDIE	DAVIDIA	7
DEKAISNEA	DECAISNEA	4
DOUGLASKA	PSEUDOTUGA	12
DŘEZOVEC	GLEDTISIA	11
DUB	QUERCUS	13
GUMOJILM	EUCOMMIA	14
HABR	CARPINUS	4
HABROVEC	OSTRYA	4
HALEZIE	HALESIA	7
HLAVOTIS	CEPHALOTAXUS	8
HLOH	CRATECUS	15
HLOSINA	ELAEAGNUS	9
HROZNOVEC	EXOCHORDA	10
IDESIE	IDESIA	14
JASAN	FRAXINUS	7
JASMIN	JASMINUM	9
JAVOR	ACER	5
JAVOROKRASNÉ ACER	ACER	2
JEDLE	ABIES	12
JEDLE	ABIES	6
JEDLOVEC	TSUGA	9
JERLÍN	SOPHORA	11
JERÁB	SORBUS	11
JILM	ULMUS	6
JINAN	GINKGO	5
JIROVEC	ACESULUS	4
KALOPANAX	KALOPANAX	10
KASTANOVNIK	CASTANEA	4
KATALPA	CATALPA	11
KOUOLON	PSEUDOCYDONIA	11
KLOKÓC	STAPHYLEA	15
KOMULE	BUDLEYA	14
KORKOVNIK	PHELLODENDRON	4
KRASNOPLDKA	CALLICARPA	9
KRYPTOMERIE	CRYPTOMERIA	9
KŘEHOVĚTEC	CLADRATIS	1
KŘIDLATEC	PTELEA	1
KYSLOUN	OXYDENDRON	14
LILIOVNÍK	LIRIODENDRON	5
LIPA	TIHLA	4
LÍSKA	CORYLUS	11
LYKOVEC	DAPHNE	9
MAACKIE	MACKIE	14
MAKLURA	MACLURA	11
METASEKVOJE	METASEQUOIA	8
MÍSPULE	MESPILUIS	11
MODŘÍN	LARIX	8
MORÚŠ	MORUS	11
NAHOVĚTEC	GYMNOCIADUS	8
PABUK	NOTHOFAGUS	10
TUPELA	NYSSA	14
OLŠE	ALNUS	14
ORECHOVEC	CARYA	11
OREŠÁK	JUGLANS	11
OSTROLISTEC	CUNNINGHAMIA	9
PAJASAN	AILANTHUS	11
PAJELHЛИCNIK	SCIADOPITYS	9
PAMODŘÍN	PSEUDOLARIX	8
PAPIROVNÍK	BROUSSONETIA	14
PARCIE	PARTOTIA	14
PAVLONVIE	PAULOWNIA	5
PLATAN	PLATANUS	15
SAKURA, MANDLOŇ	PRUNUS	15
PTEROKARYE	PTEROCARYA	10
PUSTORYL	PHILADELPHUS	14
RŮŽ	COTINUS	4
SASAFRA	SASSAFRAS	14
SAZANIK	CALYCANTHUS	10
SEKVOJOVEC	SEQUADENDRON	1
SMRK	PICEA	10
STURÁČ	STYRAX	14
SVÍDA	CORNUS	14
SVITEL	KOELREUTERIA	1
SÁCHOLAN	MAGNOLIA	14
SÁCHOLAN	MAGNOLIA	15
ŠKUMPA	RHUS	9
ŠTĚDRÉNEC	LABURNUM	5
TAMARÝSEK	TAMARIX	15
TIS	TAXUS	9
TISOVEC	TAXODIUM	8
TOPOL	POPULUS	4
TOREJÁ	TORREYA	9
TRNOVNÍK	ROBINIA	1
VILÍN	HAMAMELIS	9
VRBA	SALIX	14
ZELKOVA	ZELKOVA	1
ZMARLÍK	CERSIS	1
ZMARLÍČNÍK	CERCIDIOPHYLLUM	1

www.uspza.cz

+

Tento projekt byl realizován za finanční spoluúčasti Evropské unie.

Seznam použité literatury k náhledu na úvodní panelu, lektor a odborná spolupráce Ing. Pavel Klevcov, Ing. Miroslav Kunt, Ph.D a kolektiv.

chráněná parková výsadba
ZÁKAZ POŠKOZOVÁNÍ

